

CEN-CENELEC VODIČ 10

Politika za diseminaciju,
prodaju i autorska prava CEN-
CENELEC-ovih publikacija

Izdanje 3, 2015-02
(Zamjenjuje CEN-CENELEC Vodič 10:2010)

European Committee for Standardization

Tel: +32 2 550 08 11

Fax: +32 2 550 08 19

European Committee for Electrotechnical Standardization

Tel: +32 2 519 68 71

Fax: +32 2 550 08 19

Avenue Marnix 17
1000 Brussels – Belgium

---

www.cen.eu

www.cenelec.eu

www.cencenelec.eu

Sadržaj

strana

	Uvod	4
1	Područje primjene	5
2	Termini i definicije.....	5
3	Glavni principi	8
4	Autorska prava	9
4.1	Općenito	9
4.2	Vlasništvo nad autorskim pravima	9
4.3	Iskorištavanje autorskih prava.....	9
4.4	Zaštita autorskih prava	9
4.5	Izjave o autorskim pravima i stavljanje vodenog žiga	10
4.6	Upravljanje digitalnim pravima (Digital Rights Management – DRM.....	10
5	Distribucija i desiminacija publikacija	11
5.1	Osnovni principi.....	11
5.2	Uloga CCMC-a (Centra za menadžment CEN/CENELEC-a)	11
5.3	Uloga članova	11
5.4	Marketing	12
6	Distributeri treće strane	13
7	Sponzorirani pristup	13
8	Zahtjevi za reprodukciju dobijeni od članica	13
8.1	Višestruke (Multi-user) i druge licence	13
8.2	Fer praksa	14
8.3	Zahtjevi nacionalnih tijela za standardizaciju i nacionalnih komiteta trećih zemalja i ostalih trećih strana	14
9	Zahtjevi za reprodukciju koje dobija CCMC	14
9.1	Općenito	14
9.2	Fer praksa	14
9.3	Višestruke (licence za umrežavanje) i druge licence	14
9.4	Zahtjevi korisnika pridruženih članova, partnerskih tijela za standardizaciju i nacionalnih komiteta trećih zemalja	15
10	Jezičke verzije	15
10.1	Službene jezičke verzije	15
10.2	Konačne jezičke verzije	15
10.3	Ostale jezičke verzije	16
	Dodatak A Pristup standardima koji je platio sponzor.....	17
	Dodatak B Zahtjevi koje je CCMC dobio za distribuciju evropskih standarda za implementaciju ili reprodukciju od strane pridruženih članica, partnerskih tijela za standardizaciju, nacionalnih tijela za standardizaciju (NSB) i nacionalnih komiteta (NC) iz ostalih trećih zemalja i regionalnih organizacija za standardizaciju.....	18

Uvod

Iskorištavanje autorskih prava kod CEN i CENELEC publikacija jeste glavni izvor primanja za većinu članica i kamen temeljac održivosti CEN-CENELEC-ovog sistema standardizacije.

Stoga se prodaja mora zasnivati na komercijalnim principima i obavljati na način da se osigura vrijednost i sadržaj publikacija za CEN, CENELEC, njihove članice i krajnje korisnike.

Članice i ostale organizacije koje prodaju i diseminiraju CEN-CENELEC publikacije također moraju dati sve od sebe da zaštite vrijednost CEN-CENELEC-ovih publikacija.

Usklađenost je s ovim vodičem obavezna za članice CEN-CENELEC-a, pridružene članice, partnerska tijela za standardizaciju, CEN-CENELEC-ov Centar za menadžment, druge priznate zainteresovane strane i sve distributere ili nosioce njihovih licenci.

1 Područje primjene

Ovaj vodič prikazuje politiku vezanu za autorska prava, diseminaciju i prodaju CEN-CENELEC-ovih publikacija u svim fazama njihovog razvoja, zajedno s nacionalnim implementacijama i nacionalnim proizvodima koji ih sadrže, u svim oblicima, na svim medijima i u svim jezičkim verzijama na svim teritorijama.

Ovaj vodič uspostavlja prakse u skladu sa zakonom o konkurentnosti i s kriterijima Svjetske trgovinske organizacije (WTO) vezanim za diseminaciju standarda usvojenih pod kriterijem otvorenosti i kriterijem efektivnosti i relevantnosti u smislu dostupnosti korisnicima.

Ovaj vodič zamjenjuje CEN-CENELEC Vodič 10:2010.

2 Termini i definicije

Za potrebe ovog vodiča primjenjuju se slijedeći termini i definicije:

2.1

pridružena članica

prema CEN-CENELEC Vodiču 12 „Koncept priduživanja sa CEN-om i CENELEC-om“

2.2

dostupno bez naknade

učiniti publikaciju dostupnom javnosti ili bilo kojoj ciljnoj grupi bez ikakvog oblika plaćanja

2.3

CEN-CENELEC

CEN ili CENELEC, ili CEN i CENELEC zajedno, zavisno od konteksta

2.4

CEN-CENELEC Centar za menadžment

CCMC

Centar za menadžment CEN-a i CENELEC-a ili njihovo osoblje, zavisno od konteksta

2.5

autorsko pravo

prava data stvaraočima za njihove književne i umjetničke radove (definicija Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo [WIPO])

2.6

konačna jezička verzija

publikacija koju su prevele članice CEN-CENELEC-a, pridružene članice ili partnerska tijela za standardizaciju sa službene jezičke verzije na svoj(e) nacionalni(e) jezik(e), čija je tačnost potvrđena u skladu s Internim pravilima CEN-CENELEC-a

2.7

konačni tekst

tekst publikacije koju diseminira CCMC, nakon odobrenja CEN-CENELEC-ove publikacije

2.8

diseminacija

optičaj CEN-CENELEC-ovih publikacija između CCMC-a i članica

2.9

distributer

treća strana koju je imenovala članica radi pomoći u nacionalnoj ili transnacionalnoj distribuciji publikacija, ali koja nije uključena u njihovu pripremu i izradu

Napomena 1: Za svrhe ovog vodiča, članica koja djeluje kao distributer za drugu članicu ne smatra se distributerom.

2.10

ETSI

Evropski institut za standardizaciju u oblasti telekomunikacija, odgovoran za izradu publikacija evropskih telekomunikacijskih standarda

2.11

Evropski standard

EN

normativni dokument koji je CEN-CENELEC usvojio i stavio na raspolaganje na tri službena jezika i koji je CCMC diseminirao članicama kako bi se primjenjivao kao identični nacionalni standard, kao što je navedeno u CEN-CENELEC Internim pravilima 2. dio tačka 1.2 (vidjeti tačku 2.27)

2.12

pravo na iskorištavanje

pravo na iskorištavanje sadržaja rada zaštićenog autorskim pravom koje je nosilac prava (davalac licence) dao trećoj strani (stjecatelju licence)

2.13

fer praksa

kako je navedeno u tački 10 Bernske konvencije, uvjet pod kojim CEN i/ili CENELEC i njihove članice mogu dozvoliti korištenje izvoda iz svojih publikacija zaštićenih autorskim pravima trećim stranama bez plaćanja autorske naknade

2.14

IEC

Međunarodna elektrotehnička komisija, odgovorna za izradu i objavljivanje međunarodnih elektrotehničkih standarda

Napomena 1: Sve članice CENELEC-a jesu članice IEC-a.

2.15

ISO

Međunarodna organizacija za standardizaciju, odgovorna za izradu i objavljivanje međunarodnih standarda

Napomena 1: Sve članice CEN-a jesu članice ISO-a.

2.16

Zajednička komercijalna savjetodavna grupa

JCAG (Joint Commercial Advisory Group)

Zajednički komitet CEN-a i CENELEC-a koji daje savjete o svim pitanjima vezanim za diseminaciju, prodaju i autorska prava publikacija

2.17

Članica

Nacionalno tijelo za standardizaciju (NSB) CEN-a i Nacionalni komitet (NC) CENELEC-a

2.18**metapodaci**

podaci koji pomažu da se opišu ili identificiraju publikacije, uključujući naslove, oznake, sažetke, izdanja, datume izdavanja i ostale opisne elemente, kao što je izradio i strukturirao CEN-CENELEC i njihove članice

2.19**višestruka licenca (umrežavanje više korisnika)**

licenca koja potrošačkoj organizaciji daje pravo skladištenja ili pristupa elektronskoj kopiji publikacije samo za internu upotrebu kao i dijeljenje publikacije sa kolegama na osnovu sporazuma pod komercijalnim uvjetima

2.20**nacionalna oznaka**

nacionalni identifikator članice, koji nije nužno identičan svome akronimu, dodat kao prefiks evropskom označavanju kad se publikacija implementira na nacionalnom nivou
Napomena 1: vidjeti CEN-CENELEC Intrna pravila 3. dio, Dodatak ZC.2.

2.21**nacionalni identifikator**

nacionalna identifikacija članice dodata svim stranama bilo koje publikacije

2.22**nacionalna implementacija**

proces davanja statusa nacionalne publikacije CEN-CENELEC-ovoj publikaciji, identičnoj u tehničkom sadržaju i prezentaciji (osim prijevoda) ili izdavanjem identičnog teksta ili proglašavanjem, kao što je definirano u CEN-CENELEC-ovim Internim pravilima, 2. dio

2.23**nacionalni jezik**

jezik(ci) koji se službeno koristi(e) na nacionalnoj teritoriji

2.24**nacionalna teritorija**

država u kojoj članica, pridružena članica, partnersko tijelo za standardizaciju ili slična organizacija ima glavno operativno sjedište, zajedno sa svim teritorijama države van njenih glavnih granica

2.25**službena jezička verzija**

publikacija pripremljena na jednom od tri službena jezika u upotrebi u CEN-CENELEC-u (engleski, francuski i njemački) u skladu s CEN-CENELEC-ovim Internim pravilima

2.26**Partnersko tijelo za standardizaciju****PSB**

u skladu s CEN-CENELEC-ovim Vodičem 13 „Koncept partnerskog tijela za standardizaciju CEN-a i CENELEC-a“

2.27**(CEN ili CENELEC) publikacija**

dokumenti definirani u CEN-CENELEC-ovim Internim pravilima, 2. dio, tačka 1. 2 (osim CEN-CENELEC-ovog vodiča) uključujući međunarodne standarde implementirane kao evropski standardi, zajedno s njihovim nacionalnim implementacijama i konačnim jezičkim verzijama i svim drugim CEN-CENELEC-ovim dokumentima koji bi vremenom mogli biti identificirani

2.28

javno dostupno

široj javnosti omogućen pristup sadržaju publikacija, ali ne besplatno

2.29

regionalne organizacije za standardizaciju

organizacije obično sastavljene od nacionalnih tijela za standardizaciju (NSB) i/ili nacionalnih komiteta (NC) iz zemalja u definiranom regionu ili podregionu čije su primarne aktivnosti razvijanje, koordiniranje, izrada i distribuiranje regionalnih standarda namijenjenih korisnicima tog regiona ili podregiona

Napomena 1: Na primjer, AMN, ARSO, COPANT, EASC, GSO.

2.30

treća zemlja

zemlje i regioni u kojima nacionalno tijelo za standardizaciju (NSB) ili Nacionalni komitet (NC) nije CEN-CENELEC-ova članica, pridruženi član ili partnersko tijelo za standardizaciju

2.31

XML

jezik za označavanje podataka (XML) koji definira skup pravila za kodiranje dokumenata u formatu koji je i ljudski i mašinski čitljiv, koji omogućava korištenje višestrukih opcija kod objavljivanja i ostalih aplikacija za mnoštvo različitih svrha

Napomena 1: Na primjer, štampana verzija, PDF, web prezentacije.

3 Osnovni principi

3.1 Jedan od glavnih ciljeva CEN-a i CENELEC-a i njihovih članica jeste najšira moguća diseminacija i upotreba njihovih publikacija u Evropi i ostatku svijeta. U postizanju tog cilja, CEN-CENELEC-ov Centar za menadžment (CCMC) i članice imaju komplementarne uloge.

3.2 Dok se aktivnosti članica mogu financirati u skladu s njihovim lokalnim statutima i pravilima, komercijalno je iskorištavanje publikacija od ključne važnosti za održavanje i održivost CEN-a, CENELEC-a i aktivnosti njihovih članica.

3.3 CEN i CENELEC se prvenstveno financiraju pretplatom članica.

3.4 CEN i CENELEC publikacije jesu dobrovoljni dokumenti koji sadrže intelektualno vlasništvo dokazive ekonomske vrijednosti koji su zaštićeni nacionalnim zakonima i međunarodnim sporazumima, čak i kad podržavaju javnu politiku ili kad se na njih upućuje u tehničkim propisima.

3.5 Sve članice, pridružene članice, partnerska tijela za standardizaciju, priznate zainteresirane strane i ostali utvrđeni partneri imaju obavezu štiti vrijednost publikacija i osigurati da oni i njihovi distributeri i nosioci licenci postupaju potpuno u skladu s uvjetima i procedurama navedenim u ovom vodiču.

3.6 Svako se pitanje koje nije obuhvaćeno ovim vodičem ili odgovarajućim dokumentima mora uputiti generalnom direktoru CEN-CENELEC-a koji može zatražiti savjet od nadležnih upravnih tijela CEN-a i CENELEC-a.

3.7 U svim pitanjima koja se tiču autorskih prava, prava iskorištavanja i prodaje i diseminacije publikacija gdje je CEN-CENELEC direktno umiješan moraju se primijeniti belgijski zakoni.

4 Autorska prava

4.1 Općenito

Ovaj dio dopunjava tačku 9 CEN-CENELEC-ovih Internih pravila – 2. dio.

4.2 Vlasništvo nad autorskim pravima

CEN i CENELEC imaju autorska prava na sve svoje publikacije.

Publikacije, uključujući cijeli njihov sadržaj i povezane metapodatke, sastavljene i strukturirane u bazama podataka CCMC-a i članica, zajedno sa njihovim nacionalnim implementacijama, jesu djela koji predstavljaju individualnost i originalnost i stoga su zaštićeni autorskim pravima u skladu sa zakonima Belgije, koja je zemlja porijekla radova.

Kako bi se osiguralo da CEN i CENELEC mogu imati autorska prava na sve svoje publikacije, svi učesnici u tehničkim tijelima CEN-CENELEC-a, radnim grupama i radionicama koje izrađuju publikacije ustupaju autorsko pravo na njihova pojedinačna djela CEN-u i CENELEC-u za dobrobit njihovih članica potpisivanjem izjave o dodjeli autorskih prava u skladu sa belgijskim Zakonom o autorskim pravima.

Autorsko pravo može se dijeliti s drugim organizacijama (kao što su ISO, IEC i ETSI) na osnovu bilateralnih sporazuma koji se mogu sklopiti sa tim organizacijama. Uvjeti takvih sporazuma ne smiju odstupati od principa i prava vezanih za prodaju i diseminaciju navedenih u ovom vodiču, osim ako ih odobre nadležni odbori CEN-a, odnosno CENELEC-a.

4.3 Prava na iskorištavanje

CEN i CENELEC ustupa pravo na iskorištavanje publikacija svakoj pojedinačnoj članici posebnim bilateralnim sporazumom o iskorištavanju.

Dakle, članice imaju ekskluzivno pravo da na svojoj teritoriji i neekskluzivno pravo da na teritoriji trećih zemalja distribuiraju, poddistribuiraju, prilagođavaju, prevode, iznajmljuju, posuđuju, da ostvaruju prihode od reproduciranja i posuđivanja, da javno objavljuju u cijelosti ili djelimično, u sažetom obliku ili popraćeno komentarima, da prenesu sve licence za iskorištavanje i ovlaste sve korisnike podlicenci te da na drugi način iskorištavaju publikacije i njihove nacionalne implementacije.

CEN i CENELEC također ustupaju pravo na iskorištavanje publikacija svakoj pridruženoj članici, partnerskom tijelu za standardizaciju i drugom utvrđenom nacionalnom tijelu za standardizaciju i nacionalnom komitetu trećih zemalja ili regionalnom partneru posebnim bilateralnim sporazumima o iskorištavanju i uvjetima navedenim u Dodatku B ovog vodiča.

Ne dovodeći u pitanje zakonske obaveze članica, pridruženih članica, partnerskih tijela za standardizaciju i ostalih utvrđenih nacionalnih tijela za standardizaciju i nacionalnih komiteta trećih zemalja, poput nabavke publikacija za nacionalnu deponitnu biblioteku, svi novi zahtjevi o javnoj dostupnosti publikacija morat će se rješavati u skladu s tačkom 7 i Dodatkom A ovog vodiča.

Također treba podsjetiti da javna dostupnost publikacije koju je odobrila članica, ako postoji, ne znači da se CEN-CENELEC ili članica odrekla autorskog prava na tu publikaciju.

4.4 Zaštita autorskog prava

Članice, pridružene članice, partnerska tijela za standardizaciju i ostali utvrđeni partneri moraju ostvariti pravo na iskorištavanje u skladu s odredbama ovog vodiča i na način koji:

- štiti integritet i vrijednost publikacija;
- štiti interese CEN-CENELEC-a;
- priznaje vrijednost intelektualnog vlasništva koji publikacije sadrže i troškove njihovog razvoja i održavanja CEN-CENELEC-u i njihovim članicama.

CCMC, članice, pridružene članice, partnerska tijela za standardizaciju i drugi utvrđeni partneri stoga moraju redovno obavještavati korisnike da su publikacije zaštićene autorskim pravima i da će se ta autorska prava primjenjivati, ako je potrebno, pravnim sredstvima.

Oni će također iskoristiti sve primjerene mogućnosti da informiraju državne organe i regulatorna tijela s kojima dolaze u kontakt da su evropski standardi i druge publikacije dokumenti zaštićeni autorskim pravima, razvijeni u dobrovoljnom procesu i da upućivanje na evropske standarde i druge publikacije u zakonima i propisima ne poništava bilo koja autorska prava koja je utvrdio CEN-CENELEC.

CCMC će morati preduzeti sve mjere koje smatra potrebnim da zaštiti autorska prava CEN-CENELEC-a i pomoći članicama, pridruženim članicama, partnerskim tijelima za standardizaciju i drugim utvrđenim partnerima kad god to smatra potrebnim.

4.5 Izjave o autorskim pravima i vodeni žig

Članice, pridružene članice, partnerska tijela za standardizaciju i drugi utvrđeni partneri moraju osigurati da svi proizvodi koje prodaju ili distribuiraju sadrže odgovarajuću izjavu o autorskim pravima i identifikaciju izvora.

Publikacije distribuirane u elektronskoj formi (npr. pdf formatu), moraju imati vodeni žig gdje se kao minimum utvrđuje:

- naziv članice, pridružene članice ili partnerskog tijela za standardizaciju;
- naziv licence;
- datum licence.

Osim toga, on može sadržavati, na odgovarajući način:

- internetsku narudžbu (broj narudžbe);
- samo licencu za jednog korisnika, kopiranje i umrežavanje je zabranjeno.

CCMC mora osigurati da publikacije nose odgovarajući personalizirani vodeni žig, kada ih distribuiraju Evropskoj komisiji i njenim agencijama i drugim utvrđenim partnerima.

4.6 Upravljanje digitalnim pravima (Digital Rights Management - DRM)

Članice, pridružene članice, partnerska tijela za standardizaciju i drugi utvrđeni partneri mogu, prema vlastitom nahođenju, primijeniti dodatne kontrole upravljanja digitalnim pravima (DRM) radi zaštite publikacija od neovlaštenog kopiranja ili umrežavanja.

Tamo gdje jedna članica, pridruženi član ili partnersko tijelo za standardizaciju djeluje kao distributer za drugu članicu, od njih se, uzajamnim sporazumima među članovima kojih se to tiče, može zahtijevati primjena te dodatne DRM zaštite.

5 Distribucija i diseminacija publikacija

5.1 Osnovni principi

Članice, pridružene članice, partnerska tijela za standardizaciju i ostale strane uključene u distribuiranje publikacija ili proizvoda koji ih sadrže, u bilo kojem obliku ili na bilo kojem jeziku, neće ih besplatno staviti na raspolaganje.

Svaki se zahtjev da publikacije budu besplatno dostupne mora uputiti Upravnom odboru CEN-a ili CENELEC-a.

Upravni odbor CEN-a ili CENELEC-a mora obavijestiti CCMC o bilo kojem distribucijskom aranžmanu koji bi mogao biti u suprotnosti s ovim osnovnim principom radi njihovog odobravanja, prije nego što se realizira.

5.2 Uloga CCMC-a

CCMC je prvenstveno odgovoran za diseminaciju konačnih tekstova i XML datoteka (ili datoteka sličnog formata) članicama za potrebe nacionalne implementacije i za distribuciju publikacija Evropskoj komisiji i drugim utvrđenim evropskim agencijama i zainteresiranim stranama.

CCMC je također odgovoran za distribuciju konačnih tekstova pridruženim članicama, partnerskim tijelima za standardizaciju i nacionalnim tijelima za standardizaciju i nacionalnim komitetima trećih zemalja, kao što je opisano u Dodatku B ovog vodiča.

5.3 Uloga članova

5.3.1 Općenito

Članice su prvenstveno odgovorne za distribuciju publikacija na svojoj teritoriji, a tek onda za distribuciju svojih nacionalnih implementacija na teritoriji trećih zemalja.

Članice moraju implementirati evropske standarde kao nacionalne standarde u skladu s Internim pravilima CEN-CENELEC-a i licencirane su za distribuciju svojih nacionalnih implementacija u skladu s ovim vodičem.

Članice su također licencirane za izradu proizvoda i usluga koji sadrže publikacije i za njihovu prodaju u skladu s ovim vodičem.

5.3.2 Diseminacija radnih nacrti publikacija

Diseminacija svih radnih nacrti publikacija prije Javne rasprave ograničena je na učesnike i posmatrača u odgovarajućim tehničkim tijelima.

5.3.3 Distribucija nacrti za Javnu raspravu

Nacrti za Javnu raspravu moraju se distribuirati na način koji zadovoljava zahtjeve njenog procesa. Oni mogu biti besplatno dostupni na web-stranici članice ili na posebnoj javnoj stranici za komentare tokom Javne rasprave, nakon čega se mogu distribuirati prema uobičajenim komercijalnim uvjetima članice. Nacrti za Javnu raspravu distribuirani na papiru mogu biti predmet manipulativnih troškova prema nahođenju članice.

5.3.4 Distribucija konačnih tekstova evropskih standarda

Članice mogu distribuirati konačne tekstove krajnjim korisnicima kao privremenu mjeru na ograničeni vremenski period, dok se čeka objavljivanje nacionalne implementacije. U takvim slučajevima, konačni tekstovi neće biti predstavljeni kao nacionalne implementacije niti će imati ista ovlaštenja kao ona.

5.3.5 Distribucija nacionalnih implementacija evropskih standarda

Nacionalne implementacije moraju na svim stranama imati nacionalni identifikacijski broj, koji se mora koristiti u svakom upućivanju na njih u literaturi ili bazama podataka članice ili u literaturi ili bazama podataka distributera članice ili korisnika licence. Nacionalne implementacije evropskih standarda moraju se distribuirati u skladu s ovim vodičem.

5.3.6 Distribucija drugih publikacija

Članice mogu distribuirati druge publikacije po svom vlastitom nahođenju, u skladu s ovim vodičem.

5.3.7 Distribucija XML datoteke

Distribucija XML datoteke (ili datoteka sličnog formata) od strane članice trećim licima mora podlijegati strogim ugovornim obavezama koje isključuju daljnje distribuiranje i koje štite njihovu vrijednost i investicije koje je CEN-CENELEC uložio u njihovu pripremu.

5.4 Marketing

Svakoj se članici preporučuje aktivno promoviranje evropskih standarda i drugih publikacija (ili proizvoda koji sadrže evropske standarde i druge publikacije) na svojoj nacionalnoj teritoriji, a mogu ih aktivno promovirati i na području trećih zemalja, prema licenci CEN-a ili CENELEC-a u skladu s njihovim sporazumima o iskorištavanju i ovim vodičem. Ako članica primi narudžbu za publikaciju (ili proizvod koji sadrži publikacije) od kupca koji se nalazi na nacionalnoj teritoriji druge članice, članica može ispuniti ovu narudžbu.

Međutim, članice neće aktivno promovirati publikacije (ili proizvode koji sadrže njih ili njihove dijelove) na nacionalnim teritorijama drugih članica, osim uz konkretan dogovor tih članica. Posebno, ali ne isključivo, članice:

- ne upuštaju se u bilo kakvu reklamnu kampanju, bilo u štampi, emitiranjem ili bilo kojim drugim elektronskim medijima, posebno namijenjenu nacionalnoj teritoriji drugih članica, osim uz sporazum sa članicom o kojoj se radi;
- ne osnivaju bilo kakve podružnice i ne održavaju bilo kakvo distributivno skladište radi distribucije i prodaje publikacija i proizvoda na nacionalnoj teritoriji drugih članica, osim uz sporazum sa članicom o kojoj se radi;
- ne pristupaju aktivno kupcima koji se nalaze na nacionalnoj teritoriji drugih članica direktnom marketinškom aktivnošću niti upravljanjem odnosima s kupcima, bilo putem e-maila, web-push tehnologije (nametanja putem intrnetskih stranica), aktivnosti prodajnih timova ili slično, osim uz sporazum s članicom o kojoj se radi.

Za potrebe ovog vodiča, oglašavanje na web-stranici i upućivanje na internet prodavnice u e-mailovima ne smatra se aktivnim marketingom.

Ako postoji bilo kakva sumnja da li je članica angažovana u aktivnom marketingu ili ne, ona se mora uputiti generalnom direktoru CEN-CENELEC-a, čija će odluka, donešena na osnovu ovog vodiča i bilateralnog Sporazuma o iskorištavanju, biti konačna.

Ove se odredbe moraju primjenjivati i na pridružene članice, partnerska tijela za standardizaciju, nacionalna tijela za standardizaciju i nacionalne komitete trećih zemalja u odnosu na bilo koje evropske standarde koje su implementirali kao nacionalni standard.

6 Distributeri treće strane

Članice mogu imenovati nacionalne ili transnacionalne distributere za prodaju nacionalnih implementacija publikacija i nacionalnih proizvoda koji sadrže publikacije na svojoj nacionalnoj teritoriji ili u trećim zemljama u skladu s odredbama ovog vodiča.

Ovi distribucijski aranžmani moraju biti podložni odgovarajućem ugovoru koji štiti CEN-CENELEC-ovo autorsko pravo i čuva interese drugih članica.

Nacionalni i transnacionalni distributeri moraju se obavezati ugovorom da će se pridržavati odgovarajućih odredbi ovog vodiča, a za praćenje te usklađenosti moraju biti odgovorne članice.

Članica CEN-a može uzajamnim sporazumom djelovati kao poddistributer za drugu članicu CEN-a. Isto tako, članica CENELEC-a može uzajamnim sporazumom djelovati kao poddistributer za drugu članicu CENELEC-a. U slučaju da članica uzajamnim sporazumom djeluje kao poddistributer za drugu članicu, ona može prodavati i aktivno promovirati nacionalnu implementaciju publikacija ili proizvoda koji sadrže publikacije te članice, na svojoj nacionalnoj teritoriji pod međusobno dogovorenim uvjetima.

7 Sponzorirani pristup

Članice mogu publikacije učiniti javno dostupnim za određene grupe korisnika na osnovu sponzorstva od strane državnog organa ili privatne organizacije.

U ovim izuzetnim slučajevima članica mora uvijek garantirati da je javna dostupnost publikacija omogućena uz odgovarajuće mjere koje štite autorska prava (kao što je ograničenje čak i za djelimično preuzimanje ili reproduciranje) i na način da se prepozna ekonomska vrijednost publikacije¹.

Dodatak A ovog vodiča određuje uvjete i zahtjeve kroz koje članice mogu svoje publikacije učiniti javno dostupnim.

Svi novi zahtjevi da se publikacije učine javno dostupnim moraju biti u skladu s Dodatkom A i biti upućeni CCMC-u na validaciju. CCMC mora tražiti savjet odgovarajućeg odbora CEN-a odnosno CENELEC-a, ako je potrebno.

8 Zahtjevi za reprodukciju koje dobijaju članice

8.1 Višekorisničke (multi-user) i druge licence

Članice mogu odgovoriti na zahtjeve trećih lica za dobijanje licence za reprodukciju njihovih

¹ Za specifični slučaj javne dostupnosti publikacija u građevinskom sektoru vidjeti CEN-CENELEC-ov Vodič 28 „Smjernice za javni pristup Eurokodovima i njihovim nacionalnim dodacima i harmonizovanim evropskim standardima prema Uredbi o građevinskim proizvodima“

nacionalnih implementacija publikacija (ili dijelova publikacije) u proizvodima za opću prodaju u skladu sa svojom politikom, bilo da su u pitanju zahtjevi:

- krajnjih korisnika za njihovu internu upotrebu (više-korisničke ili licence za umrežavanje);
- preprodavača za komercijalne svrhe (druge licence).

Ako se zahtjev odnosi na konačan tekst publikacije koju članica ne provodi, on mora biti upućen CCMC-u.

Svi zahtjevi za reprodukciju evropskih standarda moraju se uputiti CCMC-u koji će u dogovoru s JCAG-om procijeniti zahtjev.

8.2 Fer praksa

Ako članica dobije zahtjev za reprodukciju malog odlomka iz nacionalne implementacije publikacije, ona se može pozvati na princip fer prakse opisan u tački 9.2.

8.3 Zahtjevi nacionalnih tijela za standardizaciju i nacionalnih komiteta trećih zemalja i ostalih trećih strana

Svi zahtjevi za reprodukciju ili implementaciju evropskog standarda koje članice dobiju od nacionalnih tijela za standardizaciju i nacionalnih komiteta iz trećih zemalja i ostalih trećih strana, moraju se uputiti CCMC-u.

Svi zahtjevi za reprodukciju ili implementaciju njihovih nacionalnih implementacija evropskih standarda (ili drugih publikacija) koje članice dobiju od nacionalnih tijela za standardizaciju i nacionalnih komiteta iz trećih zemalja i ostalih trećih strana, mogu biti ispunjeni u skladu s njihovom politikom.

Članice moraju obavjestiti CCMC o svim zahtjevima za reprodukciju ili implementaciju dobijenim od nacionalnih tijela za standardizaciju i nacionalnih komiteta iz trećih zemalja u statističke i informativne svrhe.

9 Zahtjevi za reprodukciju koje dobija CCMC

9.1 Općenito

Kada CCMC dobije zahtjeve za reprodukciju publikacija od trećih strana on mora odgovoriti na slijedeće načine.

9.2 Fer praksa

CCMC određuje, po vlastitom nahođenju, da se zahtjev za reproduciranje malog odlomka iz publikacije može smatrati fer praksom. U takvim slučajevima, može dati dozvolu za reprodukciju, uz odgovarajuće odobrenje. U slučaju sumnje CCMC mora tražiti savjet JCAG-a.

Fer praksa uglavnom može uključivati citate radi preispitivanja, komentara i analize u dokumentima i publikacijama izrađenim za nekomercijalne obrazovne ili informativne svrhe.

Mali se odlomci sastoje od ograničenog teksta, podataka, brojki, tabela, slika ili crteža, koji nisu fundamentalni ili bitni dijelovi publikacija.

9.3 Višekorisničke (licence za umnožavanje) i druge licence

Ako CCMC dobije zahtjev od trećih strana koje se nalaze na teritoriji članice za višekorisničkom licencom za umrežavanje ili bilo kojom drugom licencom za reprodukciju publikacija (ili dijelova publikacija), on mora obavijestiti podnosioca zahtjeva o mogućnosti da licencu može zatražiti i od svake druge članice.

Ako zahtjev dolazi iz treće zemlje, CCMC će izdati licencu o odgovarajućim komercijalnim uvjetima i na savjet JCAG-a. Licenca ne dozvoljava preprodaju konačnih tekstova evropskih standarda jer njih isporučuje CCMC. Ovaj princip važi i za tačku 9.4.

9.4 Zahtjevi pridruženih članica, partnerskih tijela za standardizaciju, nacionalnih tijela za standardizaciju i nacionalnih komiteta trećih zemalja

Svi zahtjevi pridruženih članica, partnerskih tijela za standardizaciju, nacionalnih tijela za standardizaciju i nacionalnih komiteta trećih zemalja za implementiranje ili reprodukciju evropskih standarda kao nacionalnih standarda moraju se uputiti CCMC-u, koji mora pod odgovarajućim uvjetima izdati licence, kako je navedeno u Dodatku B.

Kada CCMC dobije zahtjev za nacionalnu implementaciju evropskih standarda, on će zahtjev uputiti odgovarajućoj članici.

10 Jezičke verzije

10.1 Službene jezičke verzije

CEN i CENELEC imaju autorska prava na sve publikacije na tri službena jezika: engleskom, francuskom i njemačkom. Članice, pridružene članice i partnerska tijela za standardizaciju imaju pravo implementirati publikacije na bilo kojem ili na sva tri službena jezika.

10.2 Konačne jezičke verzije

Članice, pridružene članice i partnerska tijela za standardizaciju mogu prevesti publikacije na svoj(e) nacionalni(e) jezik(e) ako to nije jedan od tri službena jezika i potvrditi tačnost prijevoda u skladu s CEN-CENELEC-ovim Internim pravilima. To se tada smatra konačnom jezičkom verzijom te publikacije. Dopuštena je samo jedna konačna jezička verzija svake publikacije.

Članice koje prevode publikacije na konačne jezičke verzije vlasnici su autorskih prava tih jezičkih verzija, ali ih ne mogu dodijeliti bilo kojoj trećoj strani.

Ako dvije ili više članica imaju zajednički nacionalni jezik, koji nije jedan od tri službena jezika, međusobno se moraju dogovoriti o svojim odgovornostima i modalitetima u izradi konačne jezičke verzije i svom dogovoru obavijestiti CCMC. Ukoliko se dogovor ne može postići, predmet se mora uputiti generalnom direktoru CEN- CENELEC-a, čija je odluka konačna.

Ako članica želi prevesti publikaciju na jezik druge članice to može učiniti samo u dogovoru sa tom članicom.

Ako pridružena članica ili partnersko tijelo za standardizaciju dijele zajednički nacionalni jezik sa drugom članicom(ama), koji nije jedan od tri službena jezika, ona mora nastojati postići dogovor sa zemljom(ama) članicom(ama) o kojoj se radi o izradi konačne jezičke verzije i o svom dogovoru obavijestiti CCMC. Ako se dogovor ne može postići, predmet se mora uputiti generalnom direktoru CEN- CENELEC-a, čija je odluka konačna.

Ako članica, pridružena članica ili partnersko tijelo za standardizaciju želi reproducirati ili prodati

konačne jezičke verzije koje je pripremila druga članica, to mora biti predmet sporazuma sa tom članicom i smije uključivati plaćanje međusobno dogovorenih tantijema.

Ako članica, pridružena članica ili partnersko tijelo za standardizaciju želi distribuirati publikacije na bilo kojem drugom jeziku koji nije službeni ili konačna jezička verzija, o tome mora obavijestiti CCMC koji se za informacije, savjete ili koordinaciju smije savjetovati sa JCAG-om.

Svi se upiti vezani za pitanja jezika moraju uputiti CCMC-u na rješavanje.

10.3 Druge jezičke verzije

Članice mogu prevesti svoje nacionalne implementacije publikacija na bilo koji jezik koji nije službeni ili konačna jezička verzija bez potvrđivanja njihove tačnosti, ili davanja licence trećoj strani da to uradi, ali se takve verzije neće smatrati mjerodavnim i korisnici će se, u slučaju sumnje, uvijek upućivati na službeni jezik ili konačnu jezičku verziju.

Članica je vlasnik autorskih prava tih jezičkih verzija, ali ih ne može dodijeliti bilo kojoj trećoj strani.

Članice moraju obavijestiti CCMC o tim prijevodima, kako bi se osiguralo da postoji samo jedna verzija bilo koje publikacije na bilo kojem drugom jeziku.

Dodatak A

Pristup standardima koje plaća sponzor

A.1 Sponzorirani pristup preko člana

Umjesto da prodaje publikacije i usluge pojedinim korisnicima, članice mogu postići dogovor sa sponzorom, koji može biti državni organ ili privatna organizacija, da izradi i održava platformu koja određenoj grupi korisnika omogućava besplatan online read-only pristup izabranim publikacijama.

Neke članice već primjenjuju ovaj model u slučaju Eurokodova i njihovih nacionalnih dodataka.

Ovaj se pristup kontrolira registracijom i ograničen je na određenu grupu korisnika. Pristup stoga zavisi od verifikacije procesa i korisnikovog prihvaćanje uvjeta i odredbi korištenja. Pristup je read-only (samo za čitanje) i kontroliran je u skladu sa DRM politikom članice.

Dokumenti kojima se pristupa imaju vodeni žig sa personaliziranom identifikacijom, a relevantne su izjave o autorskim pravima prikazane na ekranu i/ili na bilo kojoj stranici datoteke.

Pristup izvan nacionalnog teritorija jeste zabranjen.

Publikacije su uglavnom samo na nacionalnom jeziku.

Članici se njen trošak nadoknađuje kroz:

- fiksnu godišnju naknadu; ili
- promjenjivu naknadu na osnovu broja pristupa publikacijama.

A.2 Sponzorirani pristup preko treće strane

Nekoliko članica imaju posebne sporazume s priznatim tijelima, kao što su privredne komore, industrijska i trgovačka udruženja i stručna tijela, koji svome članstvu, uz odgovarajuću naknadu, omogućuju javni pristup publikacijama kroz namjenske portale, bilo da su u pitanju portali tih tijela ili portali zemlje članice koji djeluju u njihovo ime.

Pristup se mora registrirati i verificirati i moraju se prihvatiti uvjeti i odredbe korištenja.

Izjave o autorskim pravima prikazane su na ekranu i/ili na bilo kojoj stranici datoteke.

Dokumenti kojima se pristupa imaju vodeni žig s personaliziranom identifikacijom, a relevantne izjave o autorskim pravima prikazane su na ekranu i/ili na bilo kojoj stranici datoteke.

DRM se može primijeniti u skladu s politikom članice.

Dodatak B

Zahtjevi koje je CCMC dobio za distribuciju evropskih standarda za implementaciju ili reprodukciju od strane pridruženih članica i partnerskih tijela za standardizaciju, nacionalnih tijela za standardizaciju (NSB) i nacionalnih komiteta (NC) iz ostalih trećih zemalja i regionalnih organizacija za standardizaciju

B.1 Uvjeti za distribuciju konačnih tekstova evropskih standarda za implementaciju ili reprodukciju od strane pridruženih članica i partnerskih tijela za standardizaciju

B.1.1 Distribucija za implementaciju

- a) Pridružene članice i partnerska tijela za standardizaciju ohrabruju se da implementiraju evropske standarde kao nacionalne standarde na svojim jezicima ili na jednom od službenih jezika CEN-CENELEC-a i da povuku konfliktne nacionalne standarde u skladu s odredbama Vodiča 12 „Koncept pridruživanja CEN-u i CENELEC-u „i Vodiča 13 „Koncept Partnerskog tijela za standardizaciju s CEN-om i CENELEC-om“.
- b) CCMC je odgovoran za distribuciju konačnih tekstova evropskih standarda pridruženim članicama i partnerskim tijelima za standardizaciju za potrebe nacionalne implementacije.
- c) Pridružene članice i partnerska tijela za standardizaciju ohrabruju se da implementiraju evropske standarde na identičan način ili uz manje izmjene koje CCMC može odobriti i pod uvjetima koje CCMC može odrediti po svom nahođenju.
- d) U slučaju identične implementacije ili implementacije uz manje izmjene koje je odobrio CCMC, neće se plaćati tantijeme i neće postojati ograničenja za marketing i prodaju nacionalnih implementacija unutar nacionalne teritorije pridružene članice i partnerskog tijela za standardizaciju. Međutim, ako se standard prodaje izvan nacionalne teritorije, to mora podlijegati plaćanju tantijema ili paušalnog iznosa CEN-u ili CENELEC-u.

B.1.2 Distribucija za reprodukciju

CCMC je odgovoran za distribuciju konačnih tekstova evropskih standarda pridruženim članicama i partnerskim tijelima za standardizaciju ukoliko oni žele da:

- implementiraju evropski standard s promjenama, osim manjih izmjena;
- djelimično reproduciraju evropski standard.

U svim ovim slučajevima to mora biti podložno novčanoj naknadi, bilo kroz tantijeme ili paušalni iznos CEN-u ili CENELEC-u, kao što je odredio CCMC, uz savjet JCAG-a ako je to potrebno.

B.1.3 Prijevodi

Što se tiče upotrebe jezičkih verzija evropskih standarda, odredbe tačke 10. ovog vodiča moraju se primjenjivati i na pridružene članice i partnerska tijela za standardizaciju.

B.2 Uvjeti za distribuciju konačnih tekstova evropskih standarda za implementaciju ili reprodukciju od strane nacionalnog tijela za standardizaciju (NSB) i nacionalnog komiteta (NC) trećih zemalja osim pridruženih članica ili partnerskih tijela za standardizaciju, uključujući prevođenje

B.2.1 Distribucija za implementaciju

- a) Ako NSB/NC treće zemlje, osim pridružene članice ili partnerskog tijela za standardizaciju, (bez obzira da li je član ISO-a i IEC-a ili drugačije), želi implementirati konačne tekstove evropskog standarda kao nacionalni standard, treba ga ohrabriti da to učini obraćajući se CCMC-u. Proces implementacije mora poštovati pravila CEN-CENELEC-a za nacionalnu implementaciju evropskih standarda i očuvanje vrijednosti intelektualnog vlasništva kao što je navedeno u ovom vodiču.
- b) CCMC je odgovoran za distribuciju konačnih tekstova evropskih standarda NSB/NC-u trećih zemalja u svrhu nacionalne implementacije, uključujući i relevantne aranžmane o iskorištavanju.
- c) NSB/ NC-ovi treće zemlje podstiču se da implementiraju evropske standarde na identičan način ili uz manje izmjene koje CCMC može odobriti i pod uvjetima koje CCMC može odrediti po svom nahođenju.
- d) U slučaju identične implementacije, ili implementacije uz manje izmjene koje je odobrio CCMC, neće se plaćati tantijeme i neće postojati ograničenja za marketing i prodaju nacionalne implementacije unutar nacionalne teritorije NSB/NC-a. Međutim, ako se standard prodaje izvan nacionalne teritorije, to mora biti podložno plaćanju tantijema ili paušalnog iznosa CEN-u ili CENELEC-u.
- e) Kada NSB/NC treće zemlje zatraži od članice, pridružene članice ili partnerskog tijela za standardizaciju da osigura njihovu nacionalnu implementaciju evropskih standarda za implementaciju na svojoj nacionalnoj teritoriji, članica, pridružena članica ili partnersko tijelo za standardizaciju može odgovoriti na zahtjev i dužna je o tome obavijestiti CCMC u statističke i informativne svrhe.
- f) NSB/NC neće tražiti kupce za bilo koji implementirani standard (bilo da je to evropski standard dobijen od CCMC-a ili nacionalna implementacija evropskog standarda dobijena od članice, pridružene članice ili partnerskog tijela za standardizaciju), niti vršiti aktivni marketing takvih standarda na teritorijama država članica.
- g) Kada NSB/NC u trećoj zemlji implementira evropski standard kao nacionalni standard u skladu s tačkom B.2.1 c), vezano za jezik nacionalne implementacije postoje dvije mogućnosti:
  - 1) NSB/NC objavljuje nacionalnu implementaciju na jednom od tri službena jezika. U ovom slučaju primjenjuje se tačka B.2.1 d);
  - 2) NSB/NC objavljuje nacionalnu implementaciju na jeziku koji nije jedan od tri službena jezika. U tom slučaju, postoje dvije opcije:
    - i) članica, pridružena članica ili partnersko tijelo za standardizaciju jesu već preveli evropski standard na isti jezik i već je dostupan:

- NSB/NC se mora obratiti članici, pridruženoj članici ili partnerskom tijelu za standardizaciju koja ima prijevod te konačne jezičke verzije evropskog standarda radi dogovora o uvjetima licence za distribuciju prevedenog evropskog standarda unutar i van njihove nacionalne teritorije;
- ii) ne postoji konačna jezička verzija:
- ako je jezik isti kao službeni jezik na teritoriji članice, pridružene članice ili partnerskog tijela za standardizaciju, NSB/NC se mora sa zemljama članicama, pridruženim članicama ili partnerskim tijelom za standardizaciju koji dijele isti jezik dogovoriti o odgovarajućim aranžmanima za prevođenje. Neće se vršiti aktivni marketing prevedene nacionalne implementacije na području država članica i, ukoliko nije drugačije dogovoreno, pridruženih članica i partnerskih tijela za standardizaciju;
  - ako jezik nije službeni jezik na teritoriji bilo koje članice, pridružene članice ili partnerskog tijela za standardizaciju, NSB/NC može prevesti evropski standard i bez ograničenja distribuirati prevedenu nacionalnu implementaciju u okviru svoje nacionalne teritorije;
  - CEN i CENELEC mogu zadržati pravo da pod određenim uvjetima izdaju prijevod kao konačnu jezičku verziju svojih evropskih standarda, posebno u pogledu distribucije tih prevedenih evropskih standarda izvan nacionalne teritorije relevantnog NSB/NC-a.

B.2.2 Distribucija za reprodukciju

- a) CCMC je odgovoran za distribuciju konačnih tekstova evropskih standarda NSB/NC-ovima trećih zemalja ukoliko oni žele:
- 1) implementirati evropski standard s promjenama, osim manjih izmjena;
  - 2) djelimično reproducirati evropski standard.
- U svim tim slučajevima to mora biti podložno novčanoj naknadi CEN-u ili CENELEC-u , bilo kroz tantijeme ili paušalni iznos, kao što je CCMC odredio u relevantnim sporazumima o iskorištavanju, uz savjet JCAG-a, ako je to potrebno.
- b) Ako CCMC dobije zahtjev od NSB/NC-a treće zemlje za objavljivanje i prodaju ili za neki drugi oblik komercijalnog iskorištavanja nacionalne implementacije evropskih standarda, on mora uputiti zahtjev članici odgovornoj za relevantnu nacionalnu implementaciju.
- c) Kada NSB/NC treće zemlje zatraži potpunu ili djelimičnu reprodukciju (bez implementacije) evropskog standarda, postoje tri mogućnosti u vezi s jezikom njihove reprodukcije:
- 1) NSB/NC objavljuje reproducirani tekst evropskog standarda na jednom od tri službena jezika. U tom slučaju NSB-NC mora pregovarati sa CCMC-om o proviziji koja se plaća CEN-CENELEC-u;
  - 2) NSB/NC želi reproducirati tekst evropskog standarda na službeni jezik na teritoriji članice, pridružene članice ili partnerskog tijela za standardizaciju. U tom slučaju, CCMC mora uputiti zahtjev dotičnoj članici, pridruženoj članici ili partnerskom tijelu za standardizaciju. Reprodukcija će biti dozvoljena uz poštivanje odgovarajućih

komercijalnih aranžmana s članicom, pridruženom članicom ili partnerskim tijelom za standardizaciju o kojem se radi;

- 3) NSB/NC želi prevesti reproducirani tekst evropskog standarda na jezik koji nije službeni na teritoriji bilo koje članice, pridružene članice ili partnerskog tijela za standardizaciju. U tom slučaju, reprodukcija će biti dozvoljena uz poštivanje odgovarajućih komercijalnih aranžmana sa CCMC-om.
- d) Sve ostale upite NSB/NC-ova trećih zemalja vezane za pitanja jezika i prijevoda mora rješavati CCMC u koordinaciji sa zemljom(ama) članicom(ama) koje koriste taj jezik, ako ih ima, i ako je potrebno, uz savjet JCAG-a.

B.3 Distribucija za implementaciju ili reprodukciju od strane regionalnih organizacija za standardizaciju

- a) Ako priznata regionalna organizacija za standardizaciju želi distribuirati ili reproducirati evropski standard kao regionalni standard, treba je ohrabriti da to uradi obraćajući se CCMC-u.
- b) CCMC pregovara o uvjetima za prevođenje, distribuciju za implementaciju ili reprodukciju tog evropskog standarda uzimajući u obzir očuvanje vrijednosti CEN-CENELEC-ovog intelektualnog vlasništva.